

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (28 במרץ - 3 באפריל 2012)

עיקרי המסמך

דגלי איראן וחזבאללה מונפים בעת אירועי ה-30 במרץ בלבנון
(אתר GM2J, 3 באפריל 2012)

- ברצועת עזה נמשך "טפטוף" של ירי רקטות ופצצות מרגמה. כמו כן נהרג מחבל נושא קלצ'ניקוב סמוך לגדר הביטחון ע"י כוח צה"ל.
- אירועי ה-30 במרץ עברו בשקט יחסי, ללא יצירת פרובוקציה תקשורתית משמעותית, שתביך את ישראל. בלבנון ובירדן התקיימו עצרות בקרבת הגבול, תוך הכלת האירועים ע"י כוחות הביטחון המקומיים. ביהודה, שומרון ורצועת עזה התקיימו הפרות סדר בהיקף מצומצם, שלא חרגו מכלל שליטה. האירועים במזרח התיכון וברחבי העולם לא זכו לתהודה תקשורתית משמעותית.

אירועים בולטים בדרומה של ישראל

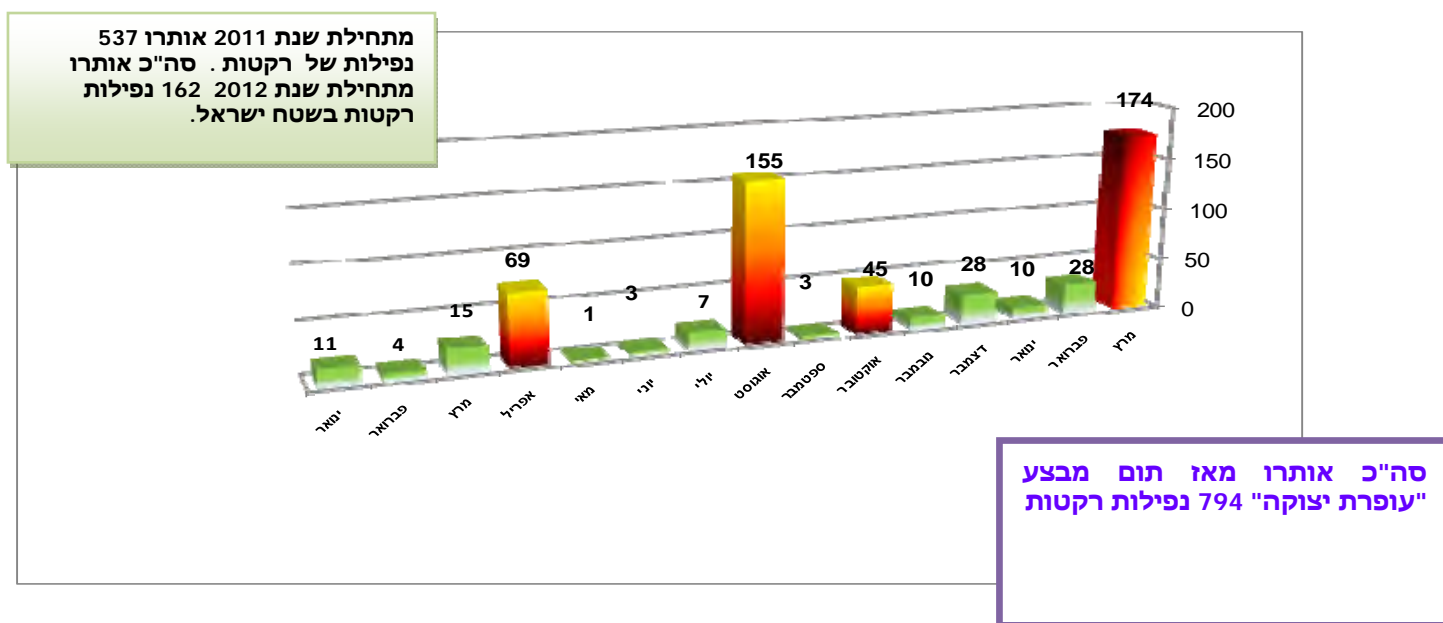
ירי רקטות

■ במהלך השבוע נפלה רקטה אחת בשטחים פתוחים. כמו כן נורו שתי פצצות מרגמה לשטח ישראל. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

סיכול פיגוע בגדר הביטחון

■ ב-31 במרץ זיהה כוח צה"ל מחבל בסמוך לגדר הביטחון במרכז רצועת עזה כשהוא חופר בקרקע. הכוח ביצע ירי לעברו וזוהתה פגיעה. בסריקות שנערכו בבוקר המחרת התגלתה גופת מחבל שעליה רובה מסוג קלצ'ניקוב, מחסניות, סכין ואת חפירה (דובר צה"ל, 1 באפריל 2012).

ירי רקטות לעבר יישובי הנגב המערבי¹

הערה: סיכומי חודש מרץ כוללים 50 רקטות שיורטו על ידי מערכת "כיפת ברזל" בסבב ההסלמה האחרון.

¹ נכון ל-3 באפריל 2012. בסטטיסטיקה לא נכללו רקטות, שנפלו בשטח רצועת עזה.

יהודה ושומרון

אירועים בולטים

- ב-2 באפריל בשעות הבוקר הותקף גבר חרדי כבן 65 על ידי צעיר ערבי, שאחז בידו בגרזן ברחוב הנביאים בירושלים, סמוך לשער שכם. הגבר, שהיה בדרכו מתפילה בכותל, נפצע באורח קל בראשו ופונה לבית החולים.
- ב-2 באפריל בשעות הערב ידו אבנים לעבר אוטובוס סמוך לבית חורון. שתי נשים נפצעו באורח קל ופוננו לבית החולים.
- אירועי ה-30 במרץ ביהודה ושומרון ראו בהמשך.

מעצר מחבלים שהיו מעורבים בירי לעבר כלי רכב של צה"ל

- בפעילות משותפת של כוחות הביטחון נעצרו בשבועות האחרונים 13 פלסטינים, תושבי מחנה הפליטים אמערי (סמוך לאלבירה), **החשודים במעורבות בירי לעבר כלי רכב של צה"ל ב-25 בינואר 2012 בראמאללה**². בין העצורים צלאח ברעאל, שוער הנבחרת האולימפית של פלסטין בכדורגל, עובדים בסהר האדום הפלסטיני ומנזר עבאס, קצין במודיעין הכללי הפלסטיני בראמאללה, המשמש גם כסוחר באמצעי לחימה.
- מחקירת העצורים עולה, כי את הפיגוע ביצעו צלאח ברעאל ואדם נוסף, עובד בסהר האדום הפלסטיני, באמצעות שני רובי קלצ'ניקוב שקיבלו מידי מנזר עבאס. בחקירתם עלה, **כי בכונתם הייתה לבצע פיגועי ירי נוספים לעבר כוחות צה"ל** (אתר שירות הביטחון הכללי, 2 באפריל 2012).

גירוש המחבלת הנאא' שלבי

- בעקבות הסכם, שהושג בין ישראל לרשות הפלסטינית, בנוגע לעצירה המנהלית הנאא' שלבי השובתת רעב הוחלט, כי העצירה תשחרר ותגורש לרצועת עזה לתקופה של שלוש שנים בתמורה להפסקת שביתת הרעב שלה (מען, 31 במרץ 2012). המדובר **במחבלת מארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין**, שבית המשפט קבע לגביה, כי היא **הייתה מעורבת בהכנות לפיגוע** וזאת על סמך חומר מודיעיני איכותי ומבוסס.

² ב-25 בינואר 2012 נורתה אש מנשק אוטומטי לעבר כלי רכב של כוח צה"ל, שעסק בפעילות מבצעית. כוח צה"ל נסע ברחוב הראשי של ראמאללה, שהמה אדם, כאשר נפתחה לעברו אש מנשק אוטומטי. חמישה קליעים פגעו בחלקו האחורי של כלי הרכב. לא היו נפגעים נגרם נזק לכלי הרכב (דובר צה"ל, 25 בינואר 2012).

הנאא' שלבי מתקבלת ברצועת עזה על ידי אסמאעיל הניה
(דף הפייסבוק המוקדש לעצירה, 2 באפריל 2012)

■ גורמים בחמאס ובג'האד האסלאמי בפלסטין **מתחו ביקורת** על ההסדר בהגדירם את מדיניות הרחקת האסירים כ"פשע" והפרה בוטה של החוק הבינלאומי. אולם יחד עם זאת הדגיש דאוד שהאב, דובר הג'האד האסלאמי בפלסטין, כי שלבי הצליחה כמו שהצליח קודמה ח'ציר עדנאן במערכה "לשבירת המעצרים המנהליים" (צפא, 1 באפריל 2012).

החרמת תוצרת ישראל

■ תנועת פתח הודיעה במסיבת עיתונאים שערכה ב-1 באפריל על השקת קמפיין בראמאללה "לתמיכה בתוצרת הלאומית". **מחמוד אלעאלול**, חבר הוועד המרכזי של פתח אמר, כי הקמפיין מהווה חלק **מאסטרטגיה כוללת להחרמת תוצרת ישראל**. לדבריו לקמפיין יהיו מספר שלבים והוא ילווה בקמפיין הסברתי נרחב בשווקים, בבתי ובבתי הספר (ופא, 1 באפריל 2012).

המצב ברצועת עזה

נמשך משבר האנרגיה ברצועת עזה

■ שלושה ילדים בני שנתיים עד שש מדיר אלבלח, שברצועת עזה נספו כתוצאה משריפה שפרצה עקב שימוש בנרות בשל משבר האנרגיה הפוקד את הרצועה. בעקבות מותם גברה **הביקורת הציבורית על התנהלות ממשל חמאס בסוגיה**. גורמים בכירים בחמאס האשימו את הגורמים המטילים "סגר על הרצועה" וקראו למצרים לקחת אחריות ולספק דלק באופן מידי. צלאח אלברדאוויל, בכיר חמאס, אמר כי משבר האנרגיה גובל ב"פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות" (פלסטין אלאן, 1 באפריל 2012).

משבר הדלק ברצועת עזה (Palestine-info, 1 באפריל 2012)

אירועים תודעתיים

אירועי ה-30 במרץ (סיכום ראשוני)

כללי

■ אירועי ה-30 במרץ במדינות ערב הגובלות עם ישראל, כמו גם ביהודה ושומרון ורצועת עזה, **עברו בשקט יחסי תוך הפרות סדר מצומצמות, וללא תהודה תקשורתית משמעותית**. האירועים במוקדי החיכוך השונים לא יצאו מכלל שליטה וזאת להערכתנו בשל כמה סיבות: גורמי הממשל ומנגנוני הביטחון בגזרות השונות, שפעלו מתוך שיקולים שלהם להכלת האירועים, למניעת פריצה לעבר גדר הגבול, ולהרחקת מפגינים מחיכוך ישיר עם צה"ל; ההערכות המקדימה היעילה של צה"ל והפעילות המדינית המקדימה; והסטת תשומת הלב התקשורתית, האזורית והעולמית, לעבר מוקדים חדשתיים אחרים במזרח התיכון, ובעיקר האירועים בסוריה.

■ כפועל יוצא מכך לא הצליחו המארגנים להביך את ישראל ובכך נכשלה המטרה העיקרית של האירועים. הדבר הביא לאכזבה בקרבם שניכרה בהתבטאויות של **שני פעילי חמאס בבריטניה**, ממארגני האירועים:

● **זאהר ביראוי**, דובר GMJ, ציין בראיון, כי אומנם הפעילות הצליחה במידה רבה אולם המארגנים הינם "מציאותיים". לדבריו הם מודעים לכך, **שאלמלא "נקודות תורפה בכמה מדינות ערביות ואסלאמיות"**, יכולים היו להשתתף רבים יותר. ביראוי התנחם בכך, שזהו צעד ראשון לקראת הפעמים הבאות ושהצעדות גרמו לכוננות גבוהה בישראל, וגבו ממנה מחיר כספי כבד. הוא קרא לעמים השונים ללחוץ על המשטרים ומסר, כי כל הגורמים שארגנו את הצעדה יתכנסו בקרוב **ויגבשו תוכנית עבודה להמשך** (ערוץ אלאקצא, 31 במרץ).

● **מחמד צואלחה**, ציין, כי מארגנים "שבעי רצון במידה רבה" אך חזר על הטעון, **"במדינות מסוימות התגלו נקודות תורפה כתוצאה מהמצב הפנימי"**. הוא הדגיש, שהצעדות מהוות "תחילתו של שלב חדש" של פעילות מתמשכת למען ירושלים (ערוץ אלקדס, 31 במרץ 2012).

עיקרי האירועים במדינות הגובלות עם ישראל וביהודה, שומרון ורצועת עזה.

■ להלן עיקרי האירועים במוקדים השונים:

● **ירדן** - בירדן נרשמה ההיענות הרבה ביותר לקריאת המארגנים. במרחב גשר אלנבי התקיימה עצרת **בהשתתפות כ-10,000 מפגינים** (ולפי גירסאות אחרות אף יותר). כוחות הביטחון הירדניים, שפיקחו על האירוע, מנעו מהמפגינים להתקרב לגבול. בעצרת השתתפו פלסטינים וירדנים בקרבם בלטה **נוכחות אישים בכירים מתנועת האחים המוסלמים** (כולל המפקח הכללי של התנועה בירדן המאם סעיד). כמו כן נכחו **230 פעילים מחו"ל**, ביניהם ארבעה אנשי נטורי קרתא. במהלך העצרת קראו הנואמים ל"שחרור ירושלים" ול"שחרור פלסטין" והשמיעו דברים בגנות הסכם השלום בין ירדן לישראל.

העצרת בירדן (אתר GM2J, 3 באפריל 2012)

● **לבנון** - בלבנון **עברו האירועים בשקט**, בניגוד מוחלט לאירועי "יום הנכבה" בשנה הקודמת. למרגלות מבצר הבופור התקיימה עצרת **בהשתתפות כ-3,000 אנשים**. מרביתם פלסטינים ממחנות הפליטים בלבנון. בין המשתתפים היו פעילי השיירה האסיאתית ופעילים מדרום אפריקה. במקום הונפו דגלי פלסטין, לבנון וחזבאללה. **צבא לבנון** פיקח על האירוע ונמסר, כי הוא מנע מכמה מפגינים לרדת לערוץ הליטאני לכיוון הגבול עם ישראל. **בין הנואמים בעצרת היו גם נציגי חזבאללה וחמאס**. נביל קאווק, יו"ר המועצה המבצעת של חזבאללה, התפאר כי ביום האדמה של שנת 2012 **הרקטות של ה"התנגדות" מאיימת על תל-אביב ומרכז ישראל** והדגיש, כי חזבאללה תמשיך לתמוך בפלסטין "בכל מחיר". **חסן נצראללה**, מנהיג חזבאללה, בנאום שנשא ב-30 במרץ לפנות ערב, הדגיש את חשיבות "יום האדמה", תקף את העולם הערבי והמוסלמי על שאין הוא ממלא אחריותו כלפי הפלסטינים, וציטט אמרה של ח'מיני, שאם היו כל המוסלמים נרתמים למערכה נגד ישראל ניתן היה להשמיד אותה.

● **יהודה ושומרון** - במוקדים שונים ביהודה ושומרון ובמזרח ירושלים, שהבולטים שבהם קלנדיה, קבר רחל ושער שכם, התקהלו קבוצות פלסטינים ופעילי שמאל. הם יידו אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות צה"ל, שהגיבו באמצעים לפיזור הפגנות. **מוקד האירועים** (המסורתי) **היה מחסום קלנדיה** שם התפרעו כמה מאות צעירים והתעמתו עם כוחות

צה"ל. התפילות בהר הבית, שהוגבלו לגברים מעל גיל ארבעים בעלי תעודות זהות ישראליות, הסתיימו ללא תקריות מיוחדות. כתוצאה מהתקריות באזורים השונים נפצעו עשרות רבות של פלסטינים, רובם באורח קל (בעיקר משאיפת עשן). כמו כן נפצעו שני שוטרי משמר הגבול. הנציג הפלסטיני באו"מ שלח איגרת תלונה לאו"מ על שימוש כביכול מצד צה"ל בכוח מכוון ומופרז כלפי המפגינים.

יידוי אבנים במחסום קלנדיה (אלג'זירה, 30 במרץ 2012)

• **רצועת עזה**- בצפון הרצועה (בבית חאנון וסמוך למעבר ארז) הפגינו כמה אלפי פלסטינים. בהפגנה השתתפו משלחת פרלמנטארית מצרית בת 25 נציגים ופעילים מרחבי העולם (אירלנד, אינדונזיה, תורכיה). **אחמד אבו חלביה**, יו"ר ועדת ירושלים במועצה המחוקקת, קרא לישראל לסגת מירושלים ולהחזיר אותה לעם הפלסטיני. ממשל חמאס הודיע על תמיכתו בהפגנה אולם **מנגנוני הביטחון של חמאס פעלו להכלת האירועים** ובתקשורת הפלסטינית דווח על עימותים שהתנהלו בין פעילי המנגנונים לבין צעירים, שניסו להתקרב למעבר ארז (חמאס הכחישה את הדיווח). משהתקרבו הצועדים למעבר הגיבו כוחות צה"ל באמצעים לפיזור הפגנות על מנת להרחיק את המפגינים מהגדר. כתוצאה מכך נהרג פלסטיני וכ-35 נפצעו. חברו של ההרוג סיפר, כי הוא ניסה לפרוץ למעבר ארז, להוריד את דגל ישראל מהמעבר ולהחליפו בדגל פלסטין (צפא, 31 במרץ 2012).

העצרת בצפון רצועת עזה (אלג'זירה, 30 במרץ 2012)

מוקדי פעילות נוספים במזרח התיכון וברחבי העולם

■ בעשרות ערים במזרח התיכון וברחבי העולם התקיימו אירועי תמיכה בפלסטינים, שלוו בקריאות לחרם (BDS) נגד ישראל. חלק מהאירועים התקיימו מול שגרירויות או נציגויות ישראליות וחלקם במקומות מרכזיים בערים השונות. מארגני האירועים היו גופים ופעילים אנטי-ישראליים, בעיקר אסלאמיים קיצוניים המזוהים עם תנועת האחים המוסלמים. **ההשתתפות באירועים הללו הייתה דלה והם לא זכו לתהודה תקשורתית במדינות בהן התקיימו.**

■ במוקד אירועי ה-30 במרץ עמדה הפגנה מול השגרירות הישראלית בלונדון. השתתפו בה ככל הנראה כמה מאות אנשים וגם היא לא זכתה לתהודה בתקשורת הבריטית. בלטו בקרב המפגינים פעילי שני ארגונים הממלאים תפקיד חשוב במתקפה הדה-לגיטימציה נגד ישראל בבריטניה: PSC, ארגון בריטי אנטי-ישראלי המזוהה עם השמאל הרדיקלי, הממלא תפקיד חשוב בקמפיין החרם נגד ישראל (BDS); ו-BMI, ארגון המזוהה עם תנועת האחים המוסלמים, שנשיאו מחמד צואלחה, פעיל חמאס בלונדון (שהיה מעורב בארגון אירועי ה-30 במרץ).

מפגין העוטה על גופו דגל חזבאללה במהלך ההפגנה בלונדון ומעליו שלט של BMI הקורא להפסקת "המצור" על רצועת עזה (youtube.com)

שלטים של BMI, ארגון בריטי המזוהה עם תנועת האחים המוסלמים והחמאס (youtube.com)

הכנות למטס לנמל התעופה בן גוריון

■ ב-15 באפריל 2012 (בסמיכות זמנים לחג הפסחא ומועד מותו של העיתונאי האיטלקי ויטוריו אריגוני שנרצח ברצועת עזה), אמור להתקיים מטס מחאה לנמל התעופה בן גוריון משם מתוכננים הפעילים לצאת ליהודה ושומרון. צלאח אלח'ואג'א, חבר ועדת התיאום של GMJ ביהודה ושומרון אמר מיד לאחר סיום אירועי ה-30 במרץ, כי החלה ההערכות למטס (ערץ אלקדס, 31 במרץ 2012).

■ בתוך כך, דובר משרד החוץ הצרפתי המליץ לאזרחי צרפת, שהתכוונו לקחת חלק באירוע, להימנע מכך לאור החשש, כי בנמל התעופה בן גוריון יהיו האזרחים מעורבים בתקריות אלימות. לדבריו, הרשויות הישראליות הכריזו, כי הן רואות במשתתפי המטס ככאלה המסכנים את הסדר הציבורי והיא לא תתאפשר כניסתם לישראל. נציגי משרד החוץ הצרפתי אף נפגשו עם מארגני המטס על מנת להזהירם באשר לסיכונים העומדים בפניהם (אתר משרד החוץ הצרפתי, 2 באפריל 2012).